

Žáci měli v dotazníku k několika činnostem uvést, **kdo je danou záležitostí především naučil**, např. „*kdo tě především naučil pracovat v počítačové síti*“. Jak je podrobně znázorněno v grafu 2.1, Česká republika patří spolu s Chorvatskem k zemím, ve kterých přibližně stejný podíl žáků z obou sledovaných skupin (žáci s nejslabšími a žáci s nejlepšími výsledky) uvedl, že se danou záležitostí naučili ve škole. U ostatních států byl zaznamenán větší podíl žáků ve skupině s nejslabšími výsledky, což ale neznamená, že by žáci s nejlepšími výsledky vůbec nepřisuzovali škole dovednost pracovat v počítačové síti. V Chorvatsku, České republice a ve Slovinsku zároveň pozorujeme, že u nejlepších žáků ve srovnání s těmi nejslabšími hraje ve vyšší míře roli rodina, neboť nejlepší žáci častěji uvádějí, že se pracovat v počítačové síti naučili právě od někoho z rodiny.

Společným rysem České republiky a Slovenska je podíl dívek, které v obou sledovaných skupinách žáků (s nejslabšími a s nejlepšími výsledky) častěji uvedly, že se danou věc naučily ve škole (o několik procentních bodů vyšší podíl). Naopak v případě Chorvatska byla ve skupině žáků s nejslabšími výsledky škola častěji zmíněna u chlapců a v Německu bylo zastoupení školy v této skupině žáků vyrovnané.

Ačkoli si podle ICILS 2013 žáci nemalý podíl ICT schopností a dovedností osvojí mimo školu, s ohledem na uvedené výsledky se ukazuje, že nejen v České republice platí, že **škola hraje důležitou roli pro žáky dosahující různé úrovně počítačové a informační gramotnosti** vyjádřeného výsledkem testu ICILS 2013.

3 POČÍTAČOVÁ A INFORMAČNÍ GRAMOTNOST V KURIKULU SROVNÁVANÝCH ZEMÍ

Kapitola podává základní **přehled o vzdělávacím kurikulu v oblasti ICT** v Evropské unii, především pak ve srovnávaných zemích, tj. České republice, Chorvatsku, Německu (konkrétně na příkladu spolkové země Bavorska), Polsku, Slovinsku a Slovinsku. Zaměřuje se zejména na vzdělávací obsah **pro žáky nižšího sekundárního vzdělávání** – tj. 8. ročníků základních škol, odpovídajících ročníků víceletých gymnázií a odpovídajících škol a ročníků v ostatních zemích. Cílem kapitoly je především přiblížit témata v oblasti ICT, která jsou zmíněna v příslušných národních dokumentech upravujících obsah vzdělávání v této oblasti¹⁷.

ICT kurikulum v Evropské unii¹⁸

Všechny evropské země mají vytvořené národní strategie podporující používání ICT v různých oblastech, což se týká i oblasti vzdělávání. Tyto strategie obecně zmiňují potřebu rozvíjet ICT kompetence žáků, ale také učitelů a kromě toho dále kladou důraz na rozvoj infrastruktury. Strategické dokumenty se zaměřují zejména na oblast primárního a sekundárního vzdělávání. V souvislosti s tím naprostá většina zemí monitoruje pokrok v plnění cílů, které si v těchto strategiích předsevzaly.

Učební cíle ICT bývají často zahrnuty do samostatného předmětu (např. ICT, informatika apod.), nicméně jsou zároveň považovány i za prostředek rozvíjení dovedností v dalších předmětech, mají tak mezioborový charakter. V České republice, Německu¹⁹, Polsku a na Slovinsku jsou učební cíle ICT podle doporučení centrálních řídicích dokumentů ve všeobecném sekundárním vzdělávání realizovány ve výuce jako (1) samostatný předmět, (2) dále jsou zahrnuty do předmětu technologie (kromě Slovinska) a (3) také jsou uváděny jako obecný nástroj pro ostatní předměty a/nebo jako nástroj pro konkrétní úkoly v jiných předmětech.²⁰

Řídicí dokumenty jednotlivých zemí zahrnují ICT do oblasti vzdělávání v podobě různých cílů, z nichž se nejčastěji jedná o používání počítače a vyhledávání informací. Národní dokumenty (zejména na sekundární úrovni vzdělávání) tak v oblasti ICT zmiňují spíše cíle obecnější povahy. Ve všech námi srovnávaných zemích jsou tyto cíle zahrnuty jak v dokumentech pro primární, tak pro sekundární

17 Vzhledem k neexistenci anglického znění národních dokumentů v některých zemích nemusí být uvedené informace vyčerpávající.

18 Zdroj informací: Evropská komise. 2011. *Klíčové údaje o učení a inovacích prostřednictvím IKT ve školách v Evropě 2011*. Brusel: EACEA. (http://eacea.ec.europa.eu/Education/eurydice/documents/key_data_series/129CS.pdf)

19 Na federální úrovni za všechny spolkové země.

20 Údaje jsou uvedené za období školního roku 2009/10. V daném období data za Chorvatsko nebyla dostupná.